

Formanden: Det var ikke ganske klart, om det, som det ærede Medlem betegnede som latterligt, var en Anskuelse, som han havde hørt fremkomme her i Salen, eller det var en tænkt Anskuelse. Skald det skulde være en, der var fremkommen her, vilde det ikke være en ganske rigtig Betegnelse.

Justitsministeren: Jeg kan ikke nære Tvivl om, at den Anskuelse, der blev betegnet paa den antydede Måade, maatte være den af Regjeringen gennem mig bestemt udtalte Anskuelse om Grundlovsparagrafens Fortolkning; men naar et Medlem tillader sig at betegne den paa en saadan Måade, hører enhver Forhandling med ham om dette Spørgsmaal op.

Winther: Jeg har ikke tænkt paa Regjeringen; jeg tillod mig at tænke paa Thinget, og dernæst er det naturligt her for mig aldeles ligegyldigt. Jeg underkaster mig den høitærede Formands Kjendelse, men alle andre Udtalelser ere mig ligegyldige.

Formanden: Som jeg bemærkede, vare den ærede Talers Ytringer ikke for mig aldeles tydelige. Det er forsaavidt en Mangel ved den ærede Talers Foredrag, at det ikke fremtræder tydelig, om han sigter til en Udtalelse, der er falben i Salen eller ei; men jeg kan ikke være af den Mening, som den høitærede Minister udtalte, at det var paa en saa utvetydig Måade rettet til Regjeringen, at det paahvilede mig at gribe ind.

Justitsministeren: Jeg har ikke tilladt mig den mindste Udtalelse om, hvad der paa-laa den høitærede Formand; men jeg maatte gaa ud fra, at de Medlemmer, der udtalte sig om Sagen, ikke vare ubekjendte med den hele Sagen beherskende Grundanskuelse, som gjentagne Gange af mig er hævdet med Hensyn til Grundlovsparagrafens Forstaaelse, og om hvilken altsaa det ærede Medlem (Winther), der har yttret sig derom, ikke har Ret til at være uvidende.

Ordføreren: De Udtalelser, der fremkom fra den høitærede Minister, vare jo me-

get forfattede og baserede paa den samme Betragtning, som den ærede Minister udtalte, da han yttrede sig om Lovforslagets 2det Afsnit, nemlig paa den Forudsætning, at Loven ikke vil komme ud. Eigeoverfor den ærede Minister kan jeg derfor kun erklære, at det Forslag, som ligger for i Loven om en Fjerdepart af Kjøbesummens Indbetaling i Statskassen, er det første af den Art, som Regjeringen har vedkjendt sig, og selv om dette Lovforslag ikke skulde blive gjældende Lov, vil det dog i Fremtiden ganske vist have sin Betydning, at Regjeringen fra sin Side har erkjendt Rigtigheden af et saadant Afdrag i Kjøbesummen, enten man nu vil sige, at det er til Fordel for Statskassen, eller til Fordel for Fæsterne. Den ærede Minister fastholdt, saa vidt jeg opfattede ham, at denne Fjerdedel, eller — han var jo vel endog villig til under Forhandlingen at kunne gaa ind paa en Trediedel — at denne Part af Kjøbesummen skulde gaa ind i Statskassen, og for saa vidt foreligger der jo en temmelig betydelig Uoverensstemmelse mellem Udvalgets Flertal og Lovforslaget. Flertallet mener nemlig, at det er en ligefrem Erstatningsret, som tilkommer den Fæstefamilie, der forlader Gaarden, at den faar en Opreisning, fordi den er et Sonoffer for Fæstelovens Gjennemførelse. Om denne Slægt er rig eller fattig, forekommer mig at være uden nogen væsentlig Forskjel og uden nogen væsentlig Betydning med Hensyn til Sætningsens Anvendelse. Hvorledes man end vil forstaa den tidligere Fæstelovgivning, have dog flere ansete Mænd, som have beklædt Ministerposter og Professorposter, som have været Medlemmer af Stænderforsamlingen og Rigsdagen, og der som saadanne have haft Rald og Pligt til at befatte sig med Landbospørgsmaalene, gjentagende udtalt den Overbevisning, og denære, at vor Lovgivning tillægger Fæstebondestanden en Brugret over Fæstejorden. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har for ikke lang Tid siden opfrisket en Del af disse Udtalelser i Thingets Grundring, og jeg skal henholde mig dertil samt til det, der ellers er fremkommet i forskjellige Retninger her i Folkethinget vedkom-